

statsrevisorernes beretning anvendte slutår 1969-70 udgør, beregnet som i beretningen, 75-80 pct.

Denne stigning skyldes i første række de krav, der er stillet til instituttet udefra. I henvendelser fra lovgivningsmagt, administration og organisationer er der i voksende omfang over for socialforskningsinstituttet fremsat ønsker om ofte særdeles påtrængende undersøgelser. Hertil kommer, at den almene interesse for socialforskning siden socialforskningsinstituttets oprettelse har været stærkt stigende. Socialforskningsinstituttet har i det omfang, det bevillingsmæssigt har været muligt, søgt at efterkomme disse ønsker.

Mens statsrevisorerne synes at være betænkelige ved, at de midler, der er stillet til rådighed for socialforskningsinstituttet, har været stigende, har instituttet til stadighed været udsat for kritik af, at det ikke har kunnet påtage sig langt flere opgaver. Dette skyldes særlig de stærke budget- og personalemæssige begrænsninger, instituttet har været underkastet.

Det er i statsrevisorernes beretning side 9 anført, at betænkningen om oprettelsen af socialforskningsinstituttet i 1957 forudsatte lønningsudgifter svarende til 19 videnskabelige medarbejdere. Det er præcist det antal, der i dag aflønnes over finanslovbevillingen til socialforskningsinstituttet. Derudover er beskæftiget 10 videnskabelige medarbejdere, som lønnes af midler udefra, der er stillet til rådighed for særlige opgaver med hjemmel i lov om oprettelse af et socialforskningsinstitut § 5, stk. 2. I bemærkningerne til lovforslaget hedder det herom: „Ud over de midler til instituttet, der bevilges på de årlige finanslove, åbnes der efter forslaget instituttet adgang til at søge tilvejebragt midler på anden måde til løsning af særlige opgaver“.

Ved betragtningen af rammerne for instituttets virksomhed må man tage udgangspunkt i lovens bestemmelser, hvorefter det er instituttets opgave „på grundlag af de af socialforskningen omfattede videnskaber at foretage, fremme og samordne undersøgelser og forsøgsarbejder til belysning af sociale forhold, herunder af den sociale forsikring og forsorg, af arbejdslivet samt af de sociale sider af familie- og ungdomsspørgsmål og bolig- og sundhedsforhold“.

Til nærmere belysning af de arbejdsopgaver, som skulle påhvile instituttet i forhold til de enkelte styrelsesgrene, samt af spørgsmålet om afholdelse af de hermed forbundne udgifter udtalte socialministeren d. 13. januar 1958 over for folketingsudvalget følgende:

„Det er hensigten, at styrelser, kommissioner og udvalg, som har ønsker om gennemførelse af forskningsopgaver af den art, som instituttet tager sigte på, skal lade sådanne opgaver udføre af instituttet, således at udgifterne afholdes af dettes budget.

I visse tilfælde vil det dog af praktiske grunde være mest hensigtsmæssigt, at dele af undersøgelsesarbejdet udføres som et led i styrelsernes almindelige virksomhed (f. eks. indsamling af visse oplysninger), mens instituttet bistår med planlægning og bearbejdelse af materialet, jfr. lovforslagets § 1, stk. 4.

Der kan endvidere, særligt fra kommissioner og udvalg, i årets løb fremkomme ønsker om gennemførelse af særundersøgelser, som af praktiske grunde er særligt hastende. Da det må påregnes, at instituttets arbejdsplan vil blive lagt på længere sigt, og at instituttets budget vil være ret bundet inden for de enkelte år, kan det i givet fald være vanskeligt, måske umuligt, for instituttet at indpasse en sådan undersøgelse i sin arbejdsplan og sit budget. Kommissionen eller udvalget må da som hidtil have adgang til — under pågældende ministers ansvar — at iværksætte undersøgelsen for kommissionens (udvalgets) regning, dog med bistand fra instituttet i det omfang, hvori dette har mulighed derfor“.

Antallet af undersøgelser, der foretages af socialforskningsinstituttet, men hvortil udgifterne helt eller delvis afholdes af de institutioner, der har anmodet om undersøgelsen, har gennem årene været voksende, idet instituttets finanslovbevilling har været utilstrækkelig i forhold til behovet. Omfanget af disse opgaver kunne naturligvis ikke forud vurderes. I 1969-70 er samtlige instituttets undersøgelser af denne